

ΔΙΑΔΟΧΗ ΤΗΣ ΠΡΟΕΔΡΙΑΣ*

ΛΟΓΟΣ ΤΟΥ ΑΠΟΧΩΡΟΥΝΤΟΣ ΠΡΟΕΔΡΟΥ κ. ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ ΣΚΑΛΚΕΑ

Παραδίδοντας σήμερα, τήν Προεδρία τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν, σέ διαπρεπή συνάδελφο καί φίλο, αἰσθάνομαι τήν ἀνάγκη νά ἐκφράσω μέ συγκίνηση τίς θερμές εὐχαριστίες μου πρὸς τὸ Προεδρεῖο, τήν Σύγκλητο καί ὅλους τοὺς συναδέλφους μου γιά τήν ὑποδειγματικὴ συνεργασία μας καί τὴ συμπάθεια μέ τὴν ὁποία μέ περιέβαλαν.

Ἰδιαιτέρα εὐχαριστῶ τὸν ταλαντοῦχο καί χαλκέντερο Γενικὸ Γραμματέα κ. Νικόλαο Ματσανιώτη, ὁ ὁποῖος μέ τίς λαμπρὲς συνεργατίδες του, τίς κυρίες Μαργαρίτα Γιαννουλάκη-Γιόκαρη καί Ἐρασμία Ράνιου-Σκρεπετοῦ, δέν φείδονται χρόνου καί μόχθου γιά νά ἐπιλύουν τὰ πολλαπλὰ προβλήματα τοῦ Ἰδρύματος, πού στερεῖται Ἐφόρου καί Νομικοῦ Συμβούλου.

Εὐχαριστῶ ἐπίσης βαθιὰ ὅλους τοὺς ἐργαζομένους ὑπαλλήλους στὸ Ἀνώτατο Πνευματικὸ Ἰδρυμα τῆς χώρας, οἱ ὁποῖοι παρότι ὀλιγάριθμοι ἀνταποκρίνονται πλήρως στὶς ὑποχρεώσεις τους, ἐργαζόμενοι πολὺ συχνὰ καί κατὰ τίς ἀπογευματινὲς ὥρες, καθὼς καί Σάββατα καί Κυριακὲς ἀκόμη, ὅταν εἰδικὲς ἀνάγκες τὸ ἐπιβάλλουν, χωρὶς οὐδεμίαν ἐπιπρόσθετη ἀμοιβή.

Ἰδιαιτέρα εὐχαριστῶ τὴν ἐπιμελήτρια τῶν Γραφείων κα Ἀναστασία Σειρᾶ καί τοὺς συνεργάτες τῆς, τοὺς Διευθυντὲς τῆς Οἰκονομικῆς Ὑπηρεσίας κ. Γεράσιμο Δημητρακόπουλο καί κα Φωτεινὴ Σέρβου, τὴν Διευθύντρια τῆς Βιβλιοθήκης κα Δήμητρα Χουβαρδᾶ, τὴν Διευθύντρια τοῦ Γραφείου Δημοσιευμάτων κα Ἐλένη Σοφιανοῦ, τὸν ἀγαπητὸ Διευθυντὴ τοῦ Γραφείου Δημοσίων Σχέσεων

* Δημοσιὰ Συνεδρία τῆς 8ης Ἰανουαρίου 2004.

κ. Ἰωάννη Σκαρέντζο καὶ τοὺς ἀφοσιωμένους ὑπαλλήλους κυρίους Φώτη Ράπτη, Φώτη Μπίτα, Σπύρο Ράπτη καὶ Νίκο Σκαφίδα.

Ἰδιαίτερα ἀπευθύνομαι πρὸς τοὺς λαμπροὺς ἐπιστήμονες τῶν Ἐρευνητικῶν μας Κέντρων, οἱ ὅποιοι ἀθόρυβα παράγουν πολὺ ἀξιόλογο ἐπιστημονικὸ ἔργο καὶ τὸ ὅποιο, λόγῳ τῆς μεγάλης ἐξειδικεύσεώς του ἀλλὰ καὶ τῆς σεμνότητος τῆς Ἀκαδημίας, δὲν γίνεται ὅσο θὰ ἔπρεπε ἀντιληπτό ἀπὸ τὸ εὐρὺ κοινό. Γνωρίζω ὅτι αἰσθάνονται ἠθικὰ μειωμένοι, διότι ἀμείβονται κατώτερα ἀπὸ τοὺς ἀντίστοιχους συναδέλφους τοὺς τῶν Πανεπιστημίων. Ἐπιθυμῶ νὰ τοὺς πληροφορήσω ὅτι ὁ Ὑπουργὸς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων κ. Πέτρος Εὐθυμίου καὶ ὁ Γενικὸς Γραμματέας κ. Ἀθανάσιος Τσουροπλῆς συμμερίζονται ἀπολύτως τὸ πρόβλημά τους.

Κυρίες καὶ Κύριοι,

Ὅταν, πρὸ ἔτους, ἀνελάμβανα τὰ καθήκοντα τοῦ Προέδρου τοῦ Ἰδρύματός μας, ἐτόνισα ὅτι δὲν στεροῦμαι ὁράματος καὶ ὅτι θὰ καταβάλω κάθε δυνατὴ προσπάθεια γιὰ τὴν ἐπίλυση μερικῶν ἔστω, ἀπὸ τὰ πολλαπλὰ προβλήματα ποὺ ἐπὶ χρόνια μᾶς ταλαιπωροῦν, παρότι ἡ ἐνιαύσια θητεία τῆς Προεδρίας εἶναι χρόνος βραχύτατος καὶ δεσμευτικὰ ἀσφυκτικός.

Ἐλπίζω ὅτι δὲν θὰ ἦταν ὑπερβολὴ ἂν τολμοῦσα νὰ σᾶς βεβαιώσω σήμερα ὅτι ὁ χρόνος ποὺ πέρασε δὲν ὑπῆρξε στειρὸς. Σὲ συνεργασία πάντοτε μὲ τὸν Γενικὸ Γραμματέα κ. Νικόλαο Μαρσανιώτη, τὸ Προεδρεῖο καὶ ὅλους τοὺς συναδέλφους, ἐπιλύσαμε πολλὰ χρονίζοντα διοικητικὰ καὶ οἰκονομικὰ προβλήματα χάρις στὴν κατανόηση καὶ τὴν πρόθυμη βοήθεια τοῦ Ὑπουργοῦ Παιδείας κ. Πέτρου Εὐθυμίου καὶ τοῦ πάντοτε συμπαραστάτη μας, Γενικοῦ Γραμματέα κ. Ἀθανασίου Τσουροπλῆ.

Τὸ μεγάλο πρόβλημα τῆς ἀποκαταστάσεως τοῦ Μεγάρου τῆς Ἀκαδημίας, ἀπὸ τίς ἄμεσες καὶ ἔμμεσες συνέπειες τοῦ σεισμοῦ τοῦ 1999, ἔχει πλέον ἐπιλυθεῖ καὶ σύντομα ἐγκαθίστανται οἱ ἐργολάβοι καὶ οἱ καλλιτέχνες, γλύπτες καὶ ζωγράφοι, ἐξειδικευμένοι στὴ συντήρηση καὶ ἀποκατάσταση μαρμαρίνων γλυπτῶν καὶ ζωγραφικῶν ἔργων τέχνης.

Συγκεκριμένα θὰ ἀντικατασταθεῖ πλήρως ἡ στέγη, θὰ καθαρισθοῦν τὰ μαρμάρια καὶ τὰ πέτρινα στοιχεῖα τῶν τοίχων ἀπὸ τίς ἀτμοσφαιρικές ἐπικαθήσεις καὶ θὰ στερεωθοῦν μὲ τὸν ἐμποτισμὸ εἰδικῶν χημικῶν οὐσιῶν. Θὰ ἀκολουθήσει ἡ συντήρηση τῶν ζωγραφικῶν ἔργων τέχνης στὴν αἴθουσα τελετῶν καὶ τῶν ἄλλων χώρων. Θὰ ἀποκατασταθοῦν ἐπίσης οἱ χρυσὲς διακοσμῆσεις στὶς γλυπτές λεπτομέρειες τοῦ κτιρίου, ὥστε τὸ νεοκλασσικὸ αὐτὸ κόσμημα τῆς Ἑλλάδος θὰ

ἀποκτήσει τὴν λαμπρότητα, τὴν ὁποία παρουσίαζε κατὰ τοὺς χρόνους τῆς περατώσεώς του.

Ἡ δυσχερὴς αὐτὴ προσπάθεια δὲν θὰ μπορούσε νὰ πραγματοποιηθεῖ χωρὶς τὴν ἀποφασιστικὴ συμπαράσταση τοῦ Περιφερειάρχου Ἀττικῆς κ. Μιχάλη Κυριακίδη καὶ τῶν ἀξίων συνεργατῶν του, ὅπως τῆς κυρίας Φωτεινῆς Δαλαβέρη. Οἱ θερμὲς εὐχαριστίες μας δὲν ἐκφράζουν πλήρως ὅ,τι ἀκριβῶς αἰσθανόμαστε.

Ἡ παγία ἐπιθυμία μας νὰ προσφέρουμε στὸν ἑλληνικὸ λαὸ χρηστικὸ λεξικὸ τῆς Νέας Ἑλληνικῆς Γλώσσας ἄρχισε ἤδη νὰ πραγματοποιεῖται μὲ τὴ χορηγία 380.000 Εὐρῶ ἀπὸ τὸν πρῶην Ὑφυπουργὸ Οἰκονομικῶν καὶ νῦν Ὑπουργὸ Δημοσίας Τάξεως κ. Γεώργιο Φλωρίδη, λάτρη τῆς ἑλληνικῆς γλώσσας. Στὸ ποσὸν αὐτὸ προστέθηκαν 15.000 Εὐρῶ ἀπὸ τὶς κυρίες Μαρία καὶ Τζένη Θεοχάρη, στὴ μνήμη τοῦ ἀδελφοῦ τους, ἀξέχαστου διαπρεποῦς συναδέλφου μας, Περικλῆ Θεοχάρη.

Ἐπιστημονικὸς συντονιστὴς τοῦ Λεξικοῦ ὀρίστηκε ὁ Καθηγητὴς τῆς Γλωσσολογίας τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν κ. Χριστόφορος Χαραλαμπάκης, ὁ ὁποῖος θὰ συνεργάζεται μὲ τὸν Καθηγητὴ τοῦ Ἐθνικοῦ Μετσοβίου Πολυτεχνείου κ. Γεώργιο Καραγιάννη, Διευθυντὴ τοῦ Ἰνστιτούτου Ἐπεξεργασίας Λόγου.

Τὰ γραφεῖα τοῦ Λεξικοῦ ἔχουν ἐγκατασταθεῖ σὲ δυὸ συνεχόμενα διαμερίσματα, τὰ ὁποῖα ἐδώρησε στὴν Ἀκαδημία ὁ ἀείμνηστος συνάδελφος Ἀπόστολος Σαχίνης. Οἱ ἐπιστήμονες πού ἐργάζονται εἶναι 4 λεξικογράφοι, 7 φιλόλογοι, τοὺς ὁποῖους ἡ ἡγεσία τοῦ Ὑπουργείου Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων εὐχαρίστως ἀπέσπασε, 1 Γραμματέας καὶ ἄλλοι. Ἡ πορεία τοῦ λεξικοῦ θὰ παρακολουθεῖται ἀπὸ 7μελῆ Συμβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ, ἀπαρτιζομένη ἀπὸ Ἀκαδημαϊκοὺς. Τὸ λεξικὸ τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν, τὸ ὁποῖο θὰ περιλαμβάνει 100.000 λήμματα, θὰ ἀπεικονίζει τὸ δυναμικὸ χαρακτῆρα τῆς γλώσσας μας, μὲ ἔμφαση στὸ σύγχρονο ἐπιστημονικὸ λεξιλόγιο, ἰδιαιτέρως τῆς Βιολογίας, τῆς Ἰατρικῆς, τῆς Πληροφορικῆς καὶ τῆς Ὑψηλῆς Τεχνολογίας.

Τὸν παρελθόντα Ὀκτώβριο ὀργανώσαμε Διεθνὲς Συνέδριο μὲ θέμα «Περιβάλλον καὶ Ὑγεία», στὸ ὁποῖο συμμετεῖχαν 2 κάτοχοι βραβείων Νόμπελ, 25 Ἀκαδημαϊκοὶ ἀπὸ τὴν Εὐρώπη καὶ τὴν Ἀμερική, καὶ πολλοὶ ἄλλοι ἐπιστήμονες, ὅλοι εἰδικοὶ στὰ προβλήματα τοῦ Περιβάλλοντος καὶ Ὑγείας.

Τὸ Συνέδριο αὐτὸ πραγματοποιήθηκε χάρις κυρίως στὴν χορηγία τοῦ Ὑφυπουργοῦ Οἰκονομίας κ. Χρήστου Πάχτα, καθὼς καὶ τῆς Ὑπουργοῦ ΠΕΧΩΔΕ κυρίας Βάσως Παπανδρέου, τοῦ Διοικητοῦ τοῦ ΙΚΑ κ. Μιλτιάδη Νεκταρίου,

του Γενικού Γραμματέα του Υπουργείου Έργασίας κ. Δημοσθένη Δασκαλάκη και άλλων.

Η επίσημη έναρξή του έλαβε χώρα στο κεντρικό κτίριο τής Ακαδημίας και οι επιστημονικές εργασίες συνεχίστηκαν στους χώρους του Ιδρύματος Ιατροβιολογικών Έρευνών.

Το Συνέδριο στέφθηκε από πλήρη επιτυχία. Τα πορίσματά του είχαν διεθνή απήχηση και θα χρησιμοποιηθούν από την Ευρωπαϊκή Ένωση Ακαδημιών, επηρεάζοντας την πολιτική του περιβάλλοντος τής Ευρωπαϊκής Ένώσεως για την καλύτερη προστασία τής Δημοσίας Υγείας.

Ειδικά, για τή χώρα μας, έγινε παραδεκτό ότι το προστατευτικό όζον τής στρατοσφαιρας έχει ήδη αρχίσει να ανακάμπτει, καθώς επίσης ότι ένα μέρος των ρύπων που συντηρούν το υπόβαθρο τής αέριας ρυπάνσεως στην Ελλάδα είναι εισαγόμενο από άλλες χώρες. Το γεγονός αυτό μπορεί να χρησιμοποιηθεί από την πολιτική μας ήγεςία για τήν αποφυγή προστίμων, που τυχόν μπορεί να επιβληθούν από την Ευρωπαϊκή Ένωση στο μέλλον.

Επίσης έχει εγκριθεί ή πραγματοποίηση Διεθνούς Συνεδρίου για τις «Πανανθρώπινες Αξίες», το οποίο θα λάβει χώρα τον προσεχῆ Μάιο και το οποίο οργανώνεται από Θμελή επιτροπή Ακαδημαϊκών, τής οποίας προΐσταται ο Ακαδημαϊκός κ. Κωνσταντίνος Δεσποτόπουλος, με Γενικό Γραμματέα, τόν συνάδελφο κ. Λουκά Χριστοφόρου, στο οποίο θα συμμετέχουν προσωπικότητες ύψηλου κύρους από όλον τόν κόσμο.

Για τήν οικονομική κάλυψη του Συνεδρίου αυτού ο Υπουργός Πολιτισμού κ. Εύαγγελος Βενιζέλος και ο Πρόεδρος τής Πολιτιστικῆς Ολυμπιάδος κ. Ευγένιος Γιαννακόπουλος έχουν αποστείλει βεβαίωση στην Ακαδημία για τήν χορηγία 200.000 Ευρώ.

Τελειώνοντας, θα ήθελα να σας πληροφορήσω ότι το Ίδρυμα Ιατροβιολογικών Έρευνών, που όλοι τὸ περιβάλλετε με τή στοργή σας, πορεύεται σταθερά στο δύσκολο δρόμο του και εἶμαι βέβαιος, ότι σε συνεργασία με άλλα ὁμοειδῆ Ίδρύματα τής χώρας μας, τής Δυτικῆς Ευρώπης και τής Αμερικῆς, σύντομα θα διεκδικήσει αξιοπρεπή θέση στον Διεθνή ἔρευνητικό στίβο.

Στά ἔρευνητικά του Κέντρα ἐργάζονται ἤδη 75 ἐπιστήμονες, οι ὁποῖοι πλαισιώνονται από Τεχνική Υπηρεσία, Διοικητικούς και Οικονομικούς υπαλλήλους και λοιπὸ προσωπικό. Συνεχῶς στελεχώνεται και ἐξοπλίζεται με τὰ πλέον σύγχρονα μέσα. Ἐκτὸς από τήν κυρίως ἀποστολή του, που εἶναι ἡ Βασική ἀλλά και ἡ Κλινική Έρευνα, αναπτύσσει πρωτοποριακή δράση και σε ἄλλους ἐνδιαφέροντες τομείς τής υγείας.

Ἀναφέρω γιὰ παράδειγμα τὸ Κέντρο Περιβαλλοντικῆς Ὑγείας τοῦ Ἰδρύματος, ποῦ ἔχει ἐξοπλισθεῖ μὲ σύγχρονες ὀπτικῆς διατάξεις γιὰ τὴ συνεχῆ παρακολούθηση τῶν φασμάτων τοῦ Ἡλίου στὸ ὑπεριώδες φῶς καθὼς καὶ ἄλλων περιβαλλοντικῶν παραμέτρων, ὅπως τὸ ὄζον, ἡ στήλη τοῦ διοξειδίου τοῦ θείου καὶ ἄλλοι ἐξειδικευμένοι ρύποι. Σὲ βραχὺ δὲ χρόνῳ θ' ἀρχίσει πρωτοποριακὴ βασικὴ ἔρευνα γιὰ τὴν μελέτη τῆς περιβαλλοντικῆς ρυπάνσεως σὲ μοριακὸ καὶ γονιδιακὸ ἐπίπεδο.

Ἐπίσης στὸ Κέντρο Ἀνοσολογίας καὶ Μεταμοσχεύσεων ἔχει ἐγκατασταθεῖ εἰδικὴ Τράπεζα γιὰ τὴν ἐπεξεργασία καὶ φύλαξη βλαστικῶν κυττάρων, τὰ ὁποῖα θὰ χρησιμοποιοῦνται διὰ τὴν μεταμόσχευση μυελοῦ σὲ λευχαιμικούς ἀσθενεῖς.

Κυρίες καὶ Κύριοι,

Θὰ ἀποτελοῦσε ἄρνηση πρὸς κάθε ἔννοια εὐγνωμοσύνης ἂν δὲν εὐχαριστοῦσα δημοσίως ὅλους ἐκείνους οἱ ὁποῖοι συνέβαλαν καὶ συμβάλλουν στὴν ἐπίλυση τῶν προβλημάτων τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν, ὅπως τὸν Ὑπουργὸ Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων κ. Πέτρο Εὐθυμίου, τὸν Ὑφυπουργὸ Οἰκονομίας κ. Χρήστο Πάχτα, τὸν πρῶην Ὑφυπουργὸ Οἰκονομικῶν καὶ νῦν Ὑπουργὸ Δημοσίας Τάξεως, κ. Γεώργιο Φλωρίδῃ, τὸν Γενικὸ Γραμματέα τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας κ. Ἀθανάσιο Τσουροπλῆ, τὸν Περιφερειάρχῃ Ἀττικῆς κ. Μιχάλη Κυριακίδῃ καὶ τοὺς ἐκλεκτοὺς συνεργάτες τους.

Δὲν ἀμφιβάλλω ὅτι καὶ οἱ διάδοχοί τους, ὅποιους καὶ ἂν ἐκλέξει ὁ λαός μας, θὰ συνεχίσουν νὰ παρέχουν πρόθυμα τὴν συμπαράστασή τους πρὸς τὸ Ἀνώτατο Πνευματικὸ Ἰδρυμα τῆς χώρας μὲ τὸν αὐτὸν ζῆλο, μὲ τὴν αὐτὴ ἀναγνώριση.

Φίλε κύριε Πρόεδρε,

Εἶναι ἀκράδαντῃ ἢ πεποίθησή μου ὅτι, ἡ Προεδρία σας προοιωνίζεται λίαν καρποφόρος. Αὐτό, δὲν τὸ βασίζω μόνον στὴν ἄψογη συνεργασία μας τὸν τελευταῖο χρόνο οὔτε στὴν πολυετῆ συνυπηρεσία μας στὸ Ἀνώτατο Πνευματικὸ Ἰδρυμα τῆς χώρας ἀλλὰ κυρίως, στὴν παλιὰ φιλία μας καὶ τὴν ἀμοιβαία ἐκτίμηση ἀπὸ τὰ νεανικά μας χρόνια ὅταν ὑπηρετούσαμε ὡς Καθηγητὲς στὸ Πανεπιστήμιο Ἀθηνῶν. Πάντα σᾶς διέκρινε ἡ σοβαρότητα, ἡ ἀκάματῃ ἐργατικότητα, τὸ αἶσθημα τῆς εὐθύνης, ὁ βαθὺς στοχασμὸς, ἡ φιλοπατρία καὶ ἡ πίστη σὲ ὑψηλὰ ἰδανικά.

Δὲν θὰ ἀναφερθῶ βέβαια στὴ γνωστὴ σὲ ὅλους μας κορυφαία θέση σας στὴ διεθνή οἰκογένεια τῶν Ἀρχαιολόγων.

Πιστέψτε, κύριε Πρόεδρε, ότι είμαι εύτυχής που παραδίδω σὲ σᾶς τὴ σκυτάλη μὲ τὴν εὐχὴ νὰ συνεχίσετε μὲ γοργότερο ρυθμὸ τὸν δύσκολο δρόμο σας καὶ μὲ τὴ διαβεβαίωση ὅτι θὰ εὐρίσκομαι ἀφοσιωμένος συμπαραστάτης σὲς προσπάθειές σας.

Δὲν αἰσθάνομαι ὅμως λιγότερο εύτυχής, ὅταν ἐπίδοξος Πρόεδρος εἶναι ὁ φίλος συνάδελφος κ. Ἐμμανουὴλ Ρούκουνας, ὁ κορυφαῖος τῶν Διεθνολόγων, ὁ πάντοτε εὐγενὴς καὶ πρόθυμος, ὁ καλλιεργημένος ἄνθρωπος καὶ κοσμοπολίτης.

Ἀγαπητὲ κύριε Πρόεδρε,

Θὰ σᾶς παρακαλοῦσα νὰ προσέλθετε γιὰ νὰ σᾶς περιβάλω, κατὰ τὸ ἔθιμο, μὲ τὸ μεγάλο διάσημο τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν καὶ νὰ σᾶς εὐχηθῶ ὑγεία, προσωπικὴ εὐδαιμονία καὶ πλήρη ἐπιτυχία.